

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Erit Deus omnia in omnibus, & corpora nostra vocabuntur non manu facta, ac in se possidebunt, quidquid possunt desiderare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ms Domini egredietur, & irrigabit torrent in spina-
 rum. Nulla noui aptiora uerba quibus expli-
 cem, quod ioc. do. Erit anima domus Dei, quia,
 ut diximus, sic illa Deis concludit, eam inha-
 bitabit in omnem aternitatem, illam adim-
 plens diuina sua sublimitate, & aeternitate, gloria,
 ciuitate, ac dignitate. Hinc quasi ex fontis sca-
 turigine profuet fluius gloriae, qui torrentem
 irriget spinarum. A eo iudicio nullum daret ioc.
 meo congruentius corpori nostro, quam *terrens
 spiritum*. Terrens qui lectum uahat spinas, labo-
 res, arummas, dolores, inhumitates & super omnia
 millenas secum ducat perueritas inlamationes,
 uelut spinas, quae nram extirpant. *manifesta
 Gal. 1. 19. sunt opera carnis, quae sunt formicae: immunditia,
 impudicitia.* hi omnes spinas euelluntur: quia,
 primo in illa fame, sitij nulla doloribus nullis beati-
 tudine torquentur, ut uere dixit Angelus D. Ioann:
*Apr. 11. Et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor,
 neque dolor erit ultra.* Secundo: cum ceteris celsi-
 sabunt motus inhonori: non concupiscet caro
 aduersus spiritum, sed per omnia, & in omnibus
 sublimatae fidei: immo sua cohaerebit inam spinam
 non fatigabit paliditate, erit enim in partibus,
 nec pondere gravabit, cum uirtute non agi-
 litatis leuissima. Lotus hic spinarum torrens glori-
 ae fluentis irrigabitur, quae ex anima profertur
 glorificatione, ut ut ne ca illis erit, qui suo modo
 non refugiat gloriosus.

§. 13. Erit Deus omnia in omnibus, & corpora
 nostra uocabuntur non manu facta, ac in se
 possidebunt, quidquid possunt desiderare.

Pinor D. Paulum his uerbis: *Tunc erit Deus
 omnia in omnibus*, huic proposito alludere.
 Nunc (at D. Hieronymus interpretatus
 haec uerba) diuidit Deus creaturis bona sua, &
 non omnibus omnia distribuit, nec est illa tam
 perfecta, ac numeris omnibus absoluta; cui non
 aliquid deiciat. Deum magnum illum Principem
 intelligo, qui licet distribuatur talenta sua seruis,
 non omnia tamen uni largitur, nec hominem uer-
 ueritas, nec quidem creaturam tam potentem,
 quae cunctis bonis ac perfectionibus diues glori-
 etur. *Esod. 1. illum super omnia opera sua.* Solem
 splendoribus illuminauit, lunam pulchritudine
 decorauit, stellis dedit puritatem, caelis incorrup-
 tionem, floribus odorem, fontibus refrigerationem,
 cibis saporem impertit. Quin & hic ho-
 minibus, uti soli non omnia talenta, bonaque
 concessit liberalis. Salomoni infudit sapientiam,
 Samsonem uirtibus roborauit, Absalon pulchritu-

dine decorauit, Iudith uultus elegantit, David
 mansuetuonem, Petrum ornauit charitate. Iu-
 lum scientia, Martyres fortitudine, uirgines puri-
 tate. In caelesti uero regno: *Erit omnia in omnibus.*
 Iste diuinum, quod omnibus sanctis communi-
 cabitur, ipse complebitur omni bono, ita quod cor-
 rum singuli, etiam in summa gloria, ipso solo sub-
 gebunt illius, ipsa lena peccatorum, ipsis stellis
 putius: ipsis fontibus futuri sunt dulciores, sic
 bes odoratum gratiores, ipso Salomone sapientio-
 res, Samsonem fortiores &c. *Erit omnia in omnibus.*
 Ipse est Deus, qui haec omnia in homine non
 Angelorum ministerio, sed per seipsum est ope-
 raturus. Nunc nos Angelorum regit ministerio,
 illorum opera caelos mouet, terram conseruat,
 nos docet, nobis inspirat, nos defendit, nos custo-
 dit. Et haec de causa uocantur Dei ministri: *Om-
 nes sunt administratores spiritus.* In beatorum atri-
 um tabernaculo, per seipsum, ipse erit omnia in
 nouis mirabiliter operaturus.

Hinc expotuit gloriosus Episcopus, & inuic-
 ctus Christi Martyr D. Methodius de quo sum-
 ptu D. Gregorius Nyssen. abunde in factis literis *Lib. 10.
 promotus, quem Graeci ut summum Theologum Reser-
 uerantur, rationem, ob quam D. Paulus corpus ueritatem
 nostrum dicat, domum manu factam. Solatur uis.
 D. Paulus infirmum Christianum, de cuius uita
 uix spes ulla supererat, lenioribus his uerbis: *Sci-
 mus, quoniam si terrena domus nostra huius habi-
 tationis dissoluatur, quod aedificauerit ex Deo
 habemus, domum non manu factam aeternam in cae-
 lis.* Corpus est animae domus, terrestis domus,
 quae paulatim ad ruderata tendit ruinosae: congrue
 dicuntur domus manu facta, non quod in eius aedi-
 ficatioe aliquae concurrant manus, sed quia in
 rei ueritate omnis eius essentia, uita & consilientia
 pender ex manibus, & quidquid huic necessa-
 rium est, manuum labore conquirunt. Manus ob-
 strectis illum in mundum recipiunt prodeun-
 tem: emittunt manus ei caput, membraque corpo-
 ris componunt: quando ualentur, nutrices eum sus-
 cipunt manus, puerulum alunt, filiorum manus
 eum sustinent senio uacillantem, infirmum manus
 curant medicorum, manus seruiunt famelorum,
 manus tricum suspedant agricolarum, manus
 pacem coquunt pilorum, manus pannos texunt
 textorum, manus sarcinum uelut ei componunt
 manus factorum ei domum, quam incolat
 adincaunt. Totam oculis reuolue. Nempubli-
 cam, contemperate quatuor manus in specan-
 tur, haec ad illud opus, aliae ad aliud extendun-
 tur, omnes ad huius corporis sustentum, &
 quanto quis ad alicuius euehitur gradum digni-
 tatis.*

Gal. 1. 19.
 Apr. 11.
 §. 13.
 Pinor
 Esod. 1.
 Esod. 1. 10.

Heb. 1. 14.
 Corpore
 dicitur
 domus
 manu
 facta.

tatis, tantò pluribus manibus dicitur constructus: cum plures manus ad eius concurrant obsequium. Vnde Salomon, ad Regium thronum subleuatus, thronum suum dignum crexit Maiestate, quem sic edificauit: *Dus manus hinc atque inde tenentes*

3. Reg. 10. 19.

Ezech. 1. 8.

Et manus hominis sub pennis eorum in quatuor partibus: ut id significetur quod modo tractamus. Tunc verò domus erit non manu facta: non enim manus requirentur obstruere, nec medicorum, nec famulorum, sed nec Angelorum: quia ipse Deus erit, qui per seipsum hominem cunctis bonis abundanter cumulat, ita ut alie manus non requirantur.

1. Cor. 15. 24.

*Ea de causa dixit idem Apostolus: Tunc euacuabit omnem principatum, & potestatem. Modo manus impendit Deus Angelorum in vestrum ministerium: ut nos defendant, custodiant, regant, illuminent, comitentur, confortentur, auxilientur. Angelis suis Deus mandauit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis. In altera porro vita, omnes à ministrando desissent feruati: quia solus Deus: *Erit omnia in omnibus.**

Psal. 90. 11.

*Probè nouerat D. Job, quàm futura sit illa gloria singularis, cum fatetur nullum sibi prætere diem, quo non in eam figeret oculos, spem ac desiderium: *Cunctis diebus quibus nunc milito, exspecto donec veniat immutatio mea.* Legunt Septuaginta. *Donec rursus fiam.* O quàm malè factum, & incompotum est hoc corpus? O quàm inuisa ac labilis hæc terrestris domus est edificata: tota in ruinam propendet: & nullus labitur dies, quin operâ manuum indigeat, quæ eam sustineat, & fulera adhibeat ne collabatur, modò comedendo, iuue bibendo, iuue dormiendo, modò remedijs succurrendo; cunctis diebus impendenda sunt manus ministrorum, eius reparationi: quocirca continuis æstro desiderijs, atidè exspecto statum illum felicissimum, quo terrestris hæc domus manu facta, mutetur, ac in domum certam perpetuamque ædificetur, ita sit de nouo erecta, ut nullius indigeat manibus creaturæ, sed solius Dei, qui erit omnia in omnibus.*

Job. 14. 14.

Quid est omnia (quærit D. August. quid quid hic quærebas, quidquid hic pro magno habebam, ipse Deus tibi erit, ipse tibi erit cibus & potus, immortalitas, gloria, &c. Et alio loco. Non ergo indigebimus, & ideo beati erimus. Pl. mi enim erimus, sed à Deo nostro, & omnia quæ hic pro magno desideramus, ipse nobis erit pro magno. Cibum hic quæru? Deus cibus tibi erit. Amplexum carnis

D. Avg. Serm. 16. de verbis Apostoli. Serm. 1. ex Hieron. To. 10.

hic quæris? mihi autem adhaerere Deo bonum est. Diuitias hic quæris: quomodo tibi deerunt omnia, quando illi habebis: qui sunt omnia? Et ut verbis Apostoli te faciam securum, de illa vita hoc dixit: ut sit Deus omnia in omnibus. Omnia autem nobis (ait D. Greg. Nyssen.) Loquoque omnium erit diuina D. Greg. natura &c. Præ diximus Sanctos futuros Deo si. N. 11. miles: Deus sibi est omnia, ita ut ex sua natura, Lib. de omnibus contineat excellentiori modo infinites, una quam illa sint in se. Sic erit quoque in vnoquoque resurrectorum, qui sibi inuisceratam hanc diuinam naturam continebunt.

D. Avg. Lib. 3. de

Hinc gloriosus ille martyr D. Serenianus Boë. Lib. 3. de titus elicitur hanc beatitudinis æternæ distinctione. consil. Est status omnium bonorum aggregatione perfectus. prof. 2. Primo, est status: Quis hic decem non euocet Il. Democritus, ut eos exhiberet, quos hic dicimus Nilul hic status: cum nihil hic sit, quod statum habeat, est statum omnia sunt transitoria, cuncta momentanea: Hodie le. Rex, & cras morietur. Attende hominem terrenis Eccl. 12. hisce bonis, ac successibus præditum: de hoc nob. 12. bis cecinit David: ad vnius capiti reflexionem, perditus non. ueniebatur. Transiit & ecce non erat. Num statum quæris, in eo quod ne puncto ps. 36. 36. quidem temporis consistit conspiciendum? Niam quam in eodem statu permanet. Nisi gaudeo (inquit Job. 14. 11. D. Avg. 11. anim tristior, nunc vago, iam infirmior: nunc viuo statum morior: nunc felix appareo, semper miser, nunc rideo, iam fleo: sicque omnia me: alacritati subiacent, ut nihil una hora in eodem statu permaneat. Hic vero status est, cū perpetuè gaudeat æternitate: Oculi tui videbunt Hierusalem habitam: non in opulentiam, tabernaculum, quod nequaquam transferri poterit, nec auferentur clauis eius in sempiternum, & omnes faucibus eius non rumpentur: quia s. l. u. m. d. 1. sa. 33. 17. ibi magnificus est Dominus noster. D. u. i. u. a. u. e. r. b. a. que mox explicabimus. Nedium est status sed perfectus. Status perfectus, ut ne æroamus, vel hilum illi desit eorum, quæ ad status alicuius requiruntur necessaria perfectionem: & hæc sit illa ratio: quia omnia bona simul possidet in Deo congregata, qui se communicat, ut mare substantiæ infinitæ, gloriæ, donorum, diuitiarum, ita ut nec voluntas amare, nec possit aliquid appetitus desiderare, quod de facto non possideat experienter. Hinc illa communis D. August. propositio. Beatus habet quidquid vult.

D. Avg. Lib. 1. de

Hinc quoque D. August. format hanc cunctis hominibus animaque suæ exhortationem: Cur per multa vagaris homuncio, quærendo bonæ quid amas caro mea? Ibi est quidquid amas, ibi est quidquid desideras. Si delectat pulchritudo: fulgebunt iusti sicut sol. Si velocitas aut fortitudo: aut libertas corporis,

Lib. 1. de

1. 34. 10.

corpore,

corporis erunt similes Angelis Dei, &c. Si longa aut salubris vita, ibi erit sana aeternitas, & aeterna felicitas: quia iusti in perpetuum vivunt. Si fatietas, satiabuntur, cum apparuerit gloria Domini: si melodia, ibi Angeli concinent sine fine Deo: si sapientia, ipsa Dei sapientia ostendit eis scriptam: si potestas, omnipotentes erunt suae voluntatis, ut Deus sua, si honor &c. si divinitas &c. si securitas &c. O luceri auriq; sitientissimi, qui vanas ac perituras opes quantis exanimis? O laudis humanae sectatores, qui populares auras aucupamini fumo velocius ac facilius evanescentes? O ventris idololatæ: quorum perpetua est potus cibique anxia sollicitudo, qui dicto citius corrumpuntur, & nova languescitis fame, siquæ æstuantes exarcesitis. O rerum indagatores inquieti, qui civitates obambulant pulchris gratiq; conspectibus oculos recreantes. O domina, quæ carnem tuâ ob corporis maceras pulchritudinem, ut formosa prodeas vultus elegantia, quæ caltha citius emarcescit. O terrigena, quæ vitam longam, sanam ac prosperam toto pectore concupiscitis: videte quid vobis proponatur, quæ divitiæ, quis honor, quæ delicia, quæ spectacula, quæ vita, quæ pulchritudo. Num hæc poetarum de campis Elisij signamenta? Num fallax verborum gannus Mahomet de rivulis lactis ac mellis? quando Angelus D. Joanni ostendit civitatem illam Hierusalem, gloriæ præfulgentiam: ubi omnia splendor, lux claritas, pulchritudo, gaudium, vita bonis omnibus conuocipia: ubi nullius vestigium aduersi: refert se vidisse Principem regio sublimem throno, sibi

§. 14. Quotquot hic conveniunt, sancti sunt & boni, omnes enim in illo statu gloria, tales erunt.

His finem non imponit D. Evangelista declarationi illius status gloriosi: sed quotquot ad eum circumstantias, verbaque scribit, omnia eadem militat intentioni. Assertit quod hinc visio spectanda: tres tantum nos Christus assumpserit discipulos, Petrum, Iacobum & Ioannem: illique spectaculo præfentes interfuerint Moyses & Elias. Ad quid tres illes tantummodo assumpsi? Omnibus erum suam proptererat, omnibus in humeros tollendâ prædicaverat, si preparatâ vellent gloriâ cælesti præmiari. An non ratio si accebat, hanc omnibus spectandam proponere visionem, ut ad eum omnes amaret? Multas afferunt Sancti rationes D. Chrysostr. hanc allegat, quam Tertull. nempe, quod tre Domino successerint: eo quod ternarius testium numerus inextinguibile censeatur testimonium, & hoc omnium ex divina dispositione habetur si premium, ad fidem adstrictam. In ore duorum vel trium testium stabit omne verbum. Habes hæc duos & tres testes: duos in Elia & Moysæ, tanta fide dignos, ut eorum unus minister fuerit legis Divinæ promulgantæ, alter eiusdem zelator ferventissimus. Tres in Petro, Iacobo, & Ioanne. Hanc congruenter, i genio suo subtiliori excurret D. Chrysostr. in laudem numeri Ternarij: expendens quod apud omnes terrarum nationes numerus ille ut laeet habeatur, & necio quid tu se concludat Divinitatis. Consequenter igitur exorditur à numero ternario Sacratissimæ Trinitatis: Adorabilis illa Trinitas, regalis D. Spiritus illa dignitas, immaculata natura, inadmirationis dominatio, in ternario gloria habet. & veneratur Deus ternarij predicatione in terra. Ii et multi sunt Patriarcharum titium tamen solummodo se prædicat Deum. Ego sum Deus Abraham, Isaac, & Iacob, non quod non sit Deus etiam Moysi, & Ies. sed veneratur sicut in imagine in terrenis cælestia. Tres virtutes sunt, fides, spes, Charitas. In tria diuisa est universum, in ordinem cælestium, terrestrium & infernorum. In tria secantur tempora, in præterita, præsentia, ac futura. Licet multi sint Patriarchæ, ut prædicetur gloria viventis spiritus, si fides ternarius. Alludit ad hoc, quod Christus præbatur carnalis resurrectionem: tres illos citat erit Deus Abraham, Isaac & Iacob, & ad eum: Non est Deus Mat. 22: mortuorum, sed viventium. Cum multis sint Sancti, docti,

a Ho in ill. d. Com au. & omnia subie. Ha habetur post 1. ad Cor. b. Lib. 4. c. Marc. & lib. de præscripti. c. Dent. 17. 13.

D. SPIRITUS

TO. 40

que dicentem Scribe: Hæc verba fidelissima sunt, & vera. Eodem quoque modo postmodum, dum

es monstravit fluvium aquæ vivæ, procedentem de sede Dei, & Agni, tanta fertilitate fecundum ut ex utraque parte eius germinaret: lignum vite, afferens fructus duodecim, per menses singulos: Deinde visa illa cælesti gloria à Deo preparata tandem addit: Hæc verba fidelissima sunt & vera.

Semel & bis illa voluit repetere, non hæc esse seculares fabulas, sed divinas veritates, & quod ille eas scriptis exararit, qui Evangelium conscripsit proinde, ne ea creditatis imposturas: & ne veritati parcam, illa ut commentitia habetis, cum ea tam parum curetis, tam staccidè desideretis, tam pigre quæratitis, tam socordes vivatis, nec ullam operam adhibeatis ut illa possideatis.

